

9

Uitvoering sociale zekerheid

Uitvoering sociale zekerheid

Aan de orde is het **tweeminutendebat Uitvoering sociale zekerheid (CD d.d. 02/04)**.

De voorzitter:

Ik heet beide ministers van Sociale Zaken hier welkom. We doen het in een rap tempo, want we lopen een beetje achter.

Aan de orde is nu het tweeminutendebat over de uitvoering van de sociale zekerheid. Op 2 april hebben we hier een commissiedebat over gehad en dit is de finale afronding daarvan. Ik geef aan de eerste hier op mijn lijst, meneer Flach van de SGP, nu het woord.

De heer Flach (SGP):

Voorzitter, dank u wel. We hebben een goed debat gehad met de minister over de uitvoering van de sociale zekerheid, alweer enige tijd geleden. De SGP heeft toen onder andere aandacht gevraagd voor de lange wachttijden bij het UWV, die tot een nieuw verdienmodel leiden. "No cure, no pay"-bureaus storten zich op de WIA-claims achter of, moet ik eigenlijk zeggen, over de rug van arbeidsongeschikten. De minister heeft toegezegd te gaan kijken hoe misbruik van de WIA-dwangsommen kan worden tegengegaan. Ze zal daarbij ook kijken naar hoe staatssecretaris Van Rij dat heeft aangepakt bij de WOZ-bureaus. Dank daarvoor.

Een zwaarwegend punt voor de SGP zijn de alleenverdieners. De SGP vraagt sinds jaar en dag aandacht voor de fiscale benadeling van deze groep. We vinden dat daar echt verandering in moet komen, omdat we zien dat steeds meer mensen in de knel komen. We hebben overwogen om met een motie op dit punt te komen, maar zien daar op dit moment van af, gezien de ontwikkelingen in de formatie. Ik heb wel een motie van een collega meegetekend, die later zal worden aangekondigd.

Laat ik hier wel zeggen dat wij vinden dat een volgend kabinet echt stappen in de goede richting moet zetten. Anders zullen we daar inderdaad met moties achteraan blijven jagen. De kloof tussen een- en tweeverdieners moet verdwijnen, en dat begint al bij het komende Belastingplan. Als SGP zullen we hier in ieder geval heel alert op blijven.

De voorzitter:

Dank u wel. Mevrouw Maatoug van GroenLinks-Partij van de Arbeid.

Mevrouw Maatoug (GroenLinks-PvdA):

Dank, voorzitter. Het perfecte bruggetje, want dit is de motie waar mijn collega Flach over sprak.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het onwenselijk is dat gezinnen door een onbedoelde samenloop van wetgeving onder het bestaansminimum leven;

constaterende dat de eenverdienersproblematiek al sinds 2016 bekend is en dat de Kamer meermaals heeft uitgesproken dat dit nu echt opgelost moet worden;

van mening dat deze gezinnen niet langer onder het sociaal minimum mogen leven;

verzoekt de regering de wetgeving die gemeenten in staat stelt om deze groep te ondersteunen zodra deze klaar is naar de Kamer te sturen, en daarnaast de structurele oplossing onderdeel te laten zijn van de wetgeving Belastingplan 2025;

spreekt uit dat de Kamer in haar behandeling de stukken met voorrang behandelt,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Maatoug, Inge van Dijk, Flach en Grinwis.

Zij krijgt nr. 757 (26448).

Mevrouw Maatoug (GroenLinks-PvdA):

Voorzitter. Twee tweeminutendebatjes geleden heb ik woorden gericht aan de minister van Sociale Zaken, omdat ik toen nog dacht dat het misschien mijn laatste debat met haar was. Ik zou die woorden graag willen herhalen. Dat heb ik net gedaan, maar er zit een andere minister naast. Dit powerduo bestaat uit twee mensen waar ik veel debatten mee heb gedaan. Tijdens ons kennismakingsgesprek in de commissie heb ik gezegd: als ik daar met felheid sta, is dat uit liefde voor een gezamenlijk doel. Tegen minister Van Gennip — ik heb het net al tegen haar gezegd, maar ik herhaal het — en tegen haar collega Carola Schouten zeg ik: dank voor uw inzet en uw publieke dienstverlening. Voor mij is het een voorbeeld. We zijn het niet altijd eens, maar ik ben echt heel trots geweest. Dank dat wij mooie en goede debatten hebben gehad.

De voorzitter:

Dank u wel. Ik geef het woord aan de heer Van Oostenbruggen van Nieuw Sociaal Contract.

De heer Van Oostenbruggen (NSC):

Voorzitter. In het commissiedebat Uitvoering sociale zekerheid werd duidelijk dat er veel problemen zijn in de uitvoering van beleid, waardoor burgers in de knel komen. Het vertrouwen in de politiek en de overheid kan alleen hersteld worden door betere en betrouwbare dienstverlening, door transparant te zijn over wat er niet goed gaat en signalen in de uitvoering snel op te pakken en door eerlijk te zijn over wat er niet kan.

In het debat heb ik twee toezeggingen gekregen; daarom geen moties. Ik herhaal ze toch even. Mevrouw Van Gennip heeft toegezegd om knelpunten in de stand van de uitvoering inzichtelijker te maken en dit mee te nemen in de volgende stand, waarvoor dank. En mevrouw Schouten heeft toegezegd om voor de zomer een brief te sturen met knelpunten die worden ervaren bij gegevensdeling, als het gaat om het coördineren van het delen van gegevens rondom het niet-gebruik van regelingen tussen het UWV en gemeentes. Over dat laatste zou een brief komen. Ik zag in de toezeggingenadministratie even niet de termijn waarop het zou komen. Dus als daar nog antwoord zou kunnen komen, heel graag. Dan ben ik helemaal blij.

De voorzitter:

Dank u wel. Ah, u heeft een interruptie van mevrouw Maatoug. Terug, terug, terug, jij!

Mevrouw Maatoug (GroenLinks-PvdA):

Fijn. Dit was ook onderdeel van het commissiedebat. Maar ik heb een vervolgvraag op de AVG. Dat ligt op ons terrein, maar eigenlijk op heel veel terreinen. In debatten lijkt het alsof er een soort valse tegenstelling is tussen privacy en iets anders, terwijl de knelpunten, en ook de AVG zoals die is opgesteld, eigenlijk heel veel ruimte geven. Ik hoop — en dan kijk ik via u, voorzitter, de heer Van Oostenbruggen aan — dat we in de commissie Sociale Zaken niet meegaan door te zeggen: dan maar geen privacy. Maar de vraag is of er doelbinding is. Er is allemaal ruimte. Wat is nodig om die doelen wel met elkaar te wegen? Dat wilde ik toch even checken, deze woorden net gehoord hebbende.

De heer Van Oostenbruggen (NSC):

Als u aan mij vraagt wat wij vinden van de AVG, dan zeggen wij dat het een Europese verordening is die staat voor iedereen, punt. Komma: onder andere in een recent OCTAS-rapport is gezegd dat deze commissie, een commissie van wijze personen, kansen ziet om de dienstverlening van uitvoerende instanties te verbeteren, omdat er hier en daar een te knellende uitleg van de AVG gekozen wordt door de uitvoerende instanties, waardoor de dienstverlening en in dit geval de financiële middelen van mensen uiteindelijk onvoldoende zijn. Daarna heeft de minister in het debat aangegeven dat er al 63 knelpunten geïdentificeerd zijn. Dat klinkt ons enerzijds natuurlijk heel slecht in de oren, maar anderzijds vinden we het heel goed dat die geïdentificeerd zijn. Daarom kunnen ze snel naar de Kamer komen. We hopen dan ook om op korte termijn met die lijst aan de slag te kunnen gaan om te kunnen kijken wat goed is voor Nederland, waarbij ik ervan uitga dat de ambtenaren van de betreffende ministeries en uitvoeringsorganisaties daar ook advies bij zullen doen over wat AVG-technisch wel en niet toelaatbaar is.

De voorzitter:

Heel kort.

Mevrouw Maatoug (GroenLinks-PvdA):

Heel kort hoor, voorzitter. Fijn, want heel vaak is het de interpretatie van de wet en is er veel meer mogelijk. Hopelijk zitten daar dus de quick fixes, zoals we die volgens mij

noemen. Goed om te horen dat de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, dat grondrecht, fier overeind blijft.

De voorzitter:

Meneer Van Oostenbruggen, u bent klaar?

De heer Van Oostenbruggen (NSC):

Ja. Het was geen vraag, hè. We hadden het net over inburgering, taal en de quick fixes; laaghangend fruit, daar gingen we voor.

De voorzitter:

Goed zo. Tot slot stond mevrouw Inge van Dijk van het CDA op de sprekerslijst, maar die is niet aanwezig. Dus we zijn klaar van de kant van de Kamer. Ik heb gehoord dat de bewindspersonen meteen kunnen beginnen met beantwoorden; dat is ontzettend fijn. Dan kijk ik even wie ik als eerst het woord mag geven. De minister van Sociale Zaken.

Minister Van Gennip:

Ja, voorzitter. Heel kort. Alle toezeggingen kloppen.

Wat gaan we doen met de WIA? Dwangsommen en, inderdaad, het overzicht inzichtelijker maken. U krijgt het bij de stand van de uitvoering volgende week.

De discussie over privacy loopt. Het zal geen makkelijke discussie zijn maar zolang het bevoordelend is, is de discussie wel makkelijker dan wanneer dat niet zo zou zijn. Dat was eigenlijk ook de vraag van mevrouw Maatoug.

Maar voorzitter, ik wilde graag van de gelegenheid gebruikmaken om de complimenten te retourneren. Ik zou hier vooral tegen de commissie Sociale Zaken willen zeggen dat ik heel prettig met u heb kunnen samenwerken. Dit is waarschijnlijk inderdaad de laatste keer dat ik in de plenaire zaal sta, tenzij u nog een spoeddebat uitroept, maar dit is geen uitnodiging. Wat u doet in deze Kamer, doet er echt toe voor de mensen thuis. Dat vind ik zo belangrijk: het gaat altijd weer om die Nederlandse burger, om de manier waarop wij de Nederlandse samenleving beter willen maken en de manier waarop wij van Nederland voor al die mensen hier in Nederland een beter land maken. Ik wil u bedanken voor die samenwerking en die scherpte in alle debatten.

(Geroffel op de tafeltjes)

De voorzitter:

Dank u wel. Het woord is aan minister Schouten.

Minister Schouten:

Dank u wel, voorzitter. Ik heb nog één motie en één vraag. Eerst kom ik op de motie van de leden Maatoug c.s. Deze motie is in lijn met waar wij mee bezig zijn. Ik deel helemaal de urgentie die deze motie uitstraalt om zo snel mogelijk voor deze groep een oplossing te verzinnen. Die zit tijdelijk in een oplossing voor een wetsvoorstel dat wij nu aan het voorbereiden zijn voor de tijdelijke situatie. De structurele situatie loopt mee met het Belastingplan. Hier staat "onderdeel te laten zijn van". Ik moet even heel secuur zijn:

"loopt mee met het Belastingplan". Ik hoop dat ik haar zo mag lezen. Anders moet ik de mensen van Financiën nog even contacten, maar ik denk dat we elkaar goed begrijpen.

Mevrouw **Maatoug** (GroenLinks-PvdA):

Dat is precies wat ik bedoelde, want wij vinden als fiscaal woordvoerders ook dat het een aparte wet moet zijn. Is hiermee duidelijk dat dat de bedoeling is van de motie of moet ik haar nog aanpassen?

Minister **Schouten**:

Als ik haar zo mag uitleggen, is het voor mij al wel prima en kan ik haar appreciëren als oordeel Kamer.

Dan is er nog een vraag over de lijst met de gegevensdeling en de knelpunten. Die knelpunten zijn geïnventariseerd. In het debat is ook gevraagd om daar nog een soort prioritering aan te geven. We zijn nu bezig om die goed vorm te geven. Die komt nog voor de zomer naar uw Kamer toe. Dat hebben we inderdaad toegezegd. Aan de hand van die lijst kunt u mogelijk het debat daarover nog verder gaan voeren.

Voorzitter. Ook van mijn kant ... Het is niet hier geweest, maar ik weet nog dat ik precies dertien jaar geleden in de oude Kamer stond om de eed af te leggen. Ik werd toen als Kamerlid beëdigd. Dit is waarschijnlijk het laatste debat, tenzij u mij inderdaad nog een keer naar de Kamer roept. Er is ongelooflijk veel gebeurd in die dertien jaar. Ik heb aan de andere kant gestaan en ik heb aan deze kant gestaan. Het is altijd een heel groot voorrecht geweest om hier te zijn, ook omdat ik geloof in de democratie. Ik geloof dat hier de debatten gevoerd moeten worden, dat we hier op het scherpst van de snede met elkaar van mening kunnen verschillen en dat we daarmee ook altijd het goede voor het land blijven zoeken. Dat wens ik iedereen ook toe. Ik heb ook gemerkt dat dat hier altijd het geval is geweest. Het was me een voorrecht, voorzitter.

Dank u wel.

(Geroffel op de bankjes)

De **voorzitter**:

Mooi gezegd! Heel veel dank. Heel veel dank aan de bewindspersonen. Ik sluit dit debat.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**:

Ik ga schorsen voor 25 minuten, want er moet nog geluncht worden. Daarna gaan we weer verder met de drukke middag.

De vergadering wordt van 15.30 uur tot 15.54 uur geschorst.